

*in de
etalage*

BUITEN-SOCIETEIT - KAMPEN.

CONCERT

op WOENSDAG 10 JULI 1912. Aanvang 7^{1/2} uur.

TE GEVEN DOOR HET

STEDELIJK MUZIEKKORPS

Directeur: de heer CHR. HENGEVELD.

PROGRAMMA.

1. Marche.
2. Fest-Ouverture fiber das Choral „Ein feste Burg“ O. NICOLAI.
3. Andante aus der C. Moll. Symphonie L. v. BEETHOVEN.
4. Deuxième Suite l'Arlesienne G. BIZET.
a. Prelude. b. Intermezzo. c. Menuetto.
d. Finale (Farandolle).
5. Ouverture Die Entführung a. d. Serail MOZART.
6. Fantaisie brillante sur Rigoletto W. POPP.
Fluit Solo door J. H. DEKKER.
7. „Le roi l'a dit". Fantaisie DÉLIBES.

Behorende de Muziekuitvoeringen mag om de tent NIET
gewandeld worden.

Het Plantsoen wordt dringend in de zorg van de
bezoekers aanbevolen.

De muziekbibliotheek van het
Stedelijk Orkest Kampen

Eén van de opmerkelijkste collecties die wordt bewaard in het Gemeentearchief Kampen is de muziekbibliotheek van het Stedelijk Orkest Kampen (SOK). Tegelijkertijd is het jammer genoeg één van de minst geraadpleegde collecties. Voor we nader ingaan op de muziekbibliotheek, is het dienstig kort stil te staan bij de geschiedenis van het orkest.

De wens om een stadsmuziekkorps op te richten leefde vurig bij de stedelijke schutterij, maar het gemis van een korps werd breder en dringender gevoeld bij een bezoek van koning Willem II aan Kampen in 1842. Een rijtoer van de vorst door de stad, met de schutterij voorop, was toen bij gebrek aan een stedelijk korps begeleid door het stafmuziekkorps van het 8ste regiment infanterie uit Amsterdam. Een eigen Kamper orkest kwam er een jaar later op initiatief van burgemeester Wttewaall van Stoetwegen: bij raadsbesluit van 1 juni 1843 werd het Stedelijk Orkest opgericht. Muzikanten en dirigent kwamen bijgevolg op de gemeentelijke loonlijst te staan. De muzikanten moesten de schutterij begeleiden bij exercities en overigens werd van hen verwacht dat zij de feestelijkheden in de stad opluisterden en 's zondags een concert hielden voor de bevolking. De laatste eis maakt duidelijk dat het orkest werd geboren in liberale geest, waarvan het toenmalige Kampen was doortrokken. Het orkest wist onder bekwame dirigenten - sinds 1870 tegelijkertijd directeuren van de muziekschool - als A.J. Gaillard, vrij snel een zekere vermaardheid te verwerven. De Kampenaren genoten van de wekelijkse concerten in het 'collegie' en later de muziektent op de Nieuwe Markt, en bij de Buitensociëteit (nu Buitenwacht).

Maar de liberale geest vervloog met de opkomst van volkspartijen en verzuiling van de politiek. In 1928 werden in de gemeenteraad voor het eerst vragen gesteld over de verplichting op zondag te concerneren. Het leidde tot verhitte debatten. Van de weeromstuit merkte men van de SDAP op dat aangezien de muzikanten op Koninginnedag moesten spelen, het billijk zou zijn hun ook te verplichten dit op 1 mei te doen. Niet politieke scherpslijperij, maar de vooroorlogse crisistijd deed het orkest uiteindelijk de das om. De gemeente was niet langer bereid de financiële last van het SOK te dragen en voerde het in 1934 van de begroting af. Met de toezegging vrij te kunnen blijven beschikken over de uniformen, instrumenten en muziekbibliotheek wenste men dirigent en muzikanten het beste toe. Het muzikaal gezelschap ging zelfstandig verder en leidde nogal een zieldogend bestaan. Na het aantreden van dirigent Chris Hengveld jr., midden jaren

BUITEN-SOCIETEIT - KAMPEN.

CONCERT

op WOENSDAG 10 JULI 1912. Aanvang 7¹/₂ uur.

TE GEVEN DOOR HET

STEDELIJK MUZIEKKORPS

Directeur: de heer CHR. HENGEVELD.

PROGRAMMA.

1. Marche.
 2. Fest-Ouverture über das Choral „Ein feste Burg“ O. NICOLAI.
 3. Andante aus der C. Moll. Symphonie . . . L. v. BEETHOVEN.
 4. Deuxième Suite l'Arlésienne G. BIZET.
a. Prelude. b. Intermezzo. c. Menuetto.
d. Finale (Farandolle.)
- PAUZE
5. Ouverture Die Entführung a. d. Serail MOZART.
 6. Fantaisie brillante sur Rigoletto . . . W. POPP.
Fluit Solo door J. H. DEKKER.
 7. „Le roi l'a dit“. Fantaisie DÉLIBES.

~~De~~ **Gedurende de Muziekuitvoeringen mag om de tent NIET gewandeld worden.**

Het Plantsoen wordt dringend in de zorg van de bezoekers aanbevolen.

'50, keerde het tij. Het Stedelijk Orkest groeide uit tot een bloeiende vereniging en is vandaag de dag niet meer weg te denken uit het muziekleven in Kampen.

Ondanks de rijke geschiedenis van meer dan anderhalve eeuw heeft het orkest niet veel archiefmateriaal nagelaten. Het weinige dat er is wordt bovendien over twee archiefinstellingen verspreid bewaard. Zo zijn in het Frans Walkate Archief op de Burgwal een notulenboek (1871-1933) en brievenboek (1911-1924) van de muziekcommissie te raadplegen en nog wat

stukken (1909-1933), voornamelijk correspondentie, van het Stedelijk Orkest (met muziekschool) zelf. In het Gemeentearchief aan de Molenstraat worden uiteraard stukken van de gemeentelijke bemoeienis met het orkest bewaard¹, en tevens, wat meer bijzonder is, zijn muziekbibliotheek. In 147 grote dozen is de bladmuziek opgeslagen van zo'n 2000 muziekstukken (ca. midden 19de eeuw-eerste helft 20ste eeuw), vooral fantasieën, duetten, andante's en aria's, ouvertures, marsen, polka's en walsen. Ook zitten er stukken tussen van de hand van de dirigenten Gaillard en Hengeveld. Deze betreffen meest bewerkingen van bestaande muziekstukken, maar ook enkele zelfgecomponeerde stukken.

Het Stedelijk Orkest maakt zelden nog gebruik van de bibliotheek. Dat heeft verschillende oorzaken: sommige stukken zijn voor de huidige orkestbezetting ongeschikt of kunnen niet ongetransponeerd worden gespeeld, andere worden niet meer mooi gevonden of zijn moeilijk leesbaar. Verder maakt de slechte toegankelijkheid van de collectie het niet gemakkelijk om stukken te vinden. Het zou een goede zaak zijn als de collectie op deskundige wijze wordt beschreven en ontsloten, en dat daarbij dan ook de archiefstukken in het Frans Walkate Archief worden betrokken. Met het ontsluiten van de nalatenschap van het Stedelijk Orkest - muziekbibliotheek en archief - zou de geschiedenis van het Kamper muziekleven een stukje verder kunnen worden ingevuld. Met dat doel mee voor ogen is de muziekbibliotheek hier in de etalage gezet.

Jos Mooijweer

Bronnen

- *Kamper Courant*.
- Mierlo, Theo van, 'Van Stedelijk Muzykcorps tot Stedelijk Orkest Kampen: 150 jaar muziek' in: [jubileumkrant] *Stedelijk orkest Kampen 150 jaar. 1842-1992*, (z.p. 1992).
- Z[alsman], [Ph.], 'Het "Stedelijk Muziekkorps" en nog wat' in: *Kamper Almanak 1934*, 157-160.
- Zeiler, F.D., 'Opwekking tot beoefening van muziek en zang'. *Uit de geschiedenis van de Kamper Muziekschool 1839-1989* (Kampen 1989).

Noot

- 1 J. Don, *De archieven der gemeente Kampen, III, Het nieuw-archief* (Kampen 1971) inv.nrs. 807 (rubrieken 43, 430-431) en 2934.